

Je zemina odpadem?

| Ing. Jitka Lochovská, INISOFT, s.r.o.

Proč znova zemina? Do vyhledávače si stačí zadat téma „pokuty zemina apod.“ a objeví se Vám desítky odkazů na články o nezákonném nakládání s výkopovými zeminami, o udělených pokutách a nápravných opatřeních.

Přes veškerou osvětu jsou stále stavební firmy, které nerespektují platnou legislativu a přivádí tak do problému sebe sama, ale často i svého obchodního partnera, kterému zeminu předávají. Pokuty vydané Českou inspekcí životního prostředí se pohybují v řádech desítek až stovek tisíců. Nestojí tedy za to se nad tímto tématem ještě pozastavit?

Jak je to v tomto případě s hierarchií nakládání s odpady? Nemáme snad předcházet vzniku odpadů?

Ale ano, a právě u zemin zákon o odpadech č. 185/2001 Sb. (dále jen zákon) přímo říká, že se nevztahuje na nakládání s nekontaminovanou zeminou vytěženou při stavební činnosti a použitou ve svém přirozeném stavu pro účely stavby v místě vytěžení.

Ne vždy však lze veškerou zeminu využít v místě stavby, zejména při výkopových pracích při ukládce inženýrských sítí toto nelze zrealizovat. Ale i v tomto případě můžeme předcházet vzniku odpadů a nakládat se zeminou mimo režim odpadů, a to použitím institutu vedlejšího produktu.

Tento institut lze aplikovat v případě, že zemina je součástí hlavního výrobního procesu. Tímto procesem mohou být např. výkopové práce při ukládání sítí, zakládání staveb apod. Jedná se o jakýsi výrobní zbytek, pro který je však zajištěno využití, existuje smluvní vztah s odběrateli a tento materiál nevyžaduje další způsob zpracování.

V případě zemin se pro zajištění ochrany životního prostředí postupuje dle ustanovení vyhlášky č. 294/2005 Sb., která stanoví podmínky pro použití ze-

min na povrchu terénu, resp. udává limitní koncentrace škodlivin a požadavky na výsledky ekotoxikologických testů.

Kdy řešit nakládání se zeminou?

V ideálním případě při přípravě projektové dokumentace hlavního procesu, tedy stavby. Ne vždy se toto však podaří, s ohledem na délku povolovacího řízení je nastá-

Takovým zařízením mohou být terénní úpravy povolené stavebním úřadem, kde výkopová zemina v režimu odpadu nahradí požadovaný materiál specifikovaný v projektové dokumentaci. Z pohledu zákona se jedná o tzv. 14/2 zařízení (§ 14 odst. 2 zákona o odpadech), které nepodléhá udělení souhlasu k provozování, nicméně musí být ohlášeno zahájení provozu, vč. dalších údajů o umístění, kapacitě, přijímaných katalogových číslech atd. Pro zařízení není nutné mít zapro-

Předejít zbytečným pokutám lze už jenom tím, že začnete zeminu jako odpad řádně evidovat. <<

vení využití výkopové zeminy nemožné.

Smysluplné je to před započítáním stavby, tedy v dostatečném předstihu pro zajištění smluvních vztahů pro další využití. Dalším využitím není myšleno někdy v budoucnu. Nelze si představit, že zeminu budu skladovat po neomezenou dobu a až o ni bude zájem, tak ji použít.

Jak postupovat v případě, že nenaplní podmínky pro vedlejší produkt?

Pokud nezajistíme výše uvedené, pak je třeba na výkopovou zeminu pohlížet jako na odpad a předávat ji pouze do zařízení s uděleným souhlasem k provozování, popř. ji využívat v zařízeních, kde je možno nakládat pouze s odpady, které splňují požadavky stanovené pro vstupní suroviny.

ván provozní řád, avšak povinnost vést průběžnou evidenci a podávat hlášení za odpady i zde zůstává.

Pozor na různá zasypávání terénních depresí, terénní úpravy kolem rodinných domů, popř. využívání tzv. skladů pro uložení vytěžených materiálů, ať už v zájmu právnických nebo fyzických osob, popř. obcí.

Před navezením výkopové zeminy na konkrétní pozemek, je nezbytné prověřit, zda stavební činnost probíhá v souladu se stavebním zákonem, a zda je manipulace se zeminou povolena. Takovou listinou může být např. stavební povolení, rozhodnutí o změně využití území.

A tak jako u vedlejšího produktu, i zde je nutno mít na paměti, že pro zjištění koncentrace škodlivin, resp. toxických látek, je nezbytné mít provedeny rozborry dle tabulky 10.1 a 10.2. přílohy č. 10 vyhlášky č. 294/2005 Sb.

Ilustrační foto

Zemina nesplňuje podmínky vedlejšího produktu a nemám možnost využít zeminu ve 14/2 zařízení?

Pak je už jediným správným řešením předat odpad do zařízení, které je provozováno na základě povolení krajského úřadu, tzv. 14/1 zařízení (§ 14 odst. 1 zákona). I z tohoto zařízení však může být,

v jistých případech zemina dále použita mimo režim odpadů, jedná se o tzv. neodpad. Součástí provozního řádu musí být tento přechod zohledněn a i zde platí pro přechod z odpadu na neodpad jisté podmínky.

Upravený odpad, v našem případě zemina, musí být běžně využívána ke konkrétnímu účelu, splňuje technické parametry (např. podmínky dané v projektové

dokumentaci) a rozbory jsou v souladu s limity danými v tabulce 10.1 a 10.2.

A ano, zemina může být i odpadem.

Ale předejít zbytečným pokutám určitě lze. Už jenom třeba tím, že začnete zeminu jako odpad řádně evidovat třeba pomocí specializovaného programu EVI8.

Jste stavební firmou a nevíte jak svou produkci odpadů evidovat?

V tom případě pro Vás máme řešení. S modulem provozní celky, který je volitelným modulem k EVI 8, budete mít svá data pod kontrolou a vždy v souladu s platnou legislativou. Tento modul Vám umožní data evidovat nad rozvětvenou strukturou subjektů (staveb, stavebních bloků a dalších míst), získáte s ním podrobnější pohled na pohyb a evidenci odpadů v rámci provozního celku a komfortně zvládnete vytvořit roční hlášení za činnosti na území příslušného ORP. Více na: <https://www.inisoft.cz/software/evi-8>.

Chcete vědět ještě více? Vzdělávejte se s námi. I pro Vás jsme připravili nabídku legislativních seminářů zaměřených na výklady jednotlivých složkových zákonů životního prostředí a prováděcích vyhlášek k nim s aplikací do praxe <https://www.inisoft.cz/poradenstvi-a-skoleni/skoleni>. □

EVI 8

- v souladu s legislativou
- on-line aktualizace
- uživatelská podpora

Odpady hračkou nejen pro stavební firmy

- **Modul Evidence odpadů**
pro průběžnou evidenci odpadů, ze které snadno vytvoříte roční hlášení a odešlete jej do ISPOP.
- **Modul Provozní celky**
pomůže seskupit samostatné evidence za činnosti podle územní příslušnosti k ORP.

inisoft@inisoft.cz
www.inisoft.cz

